

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “สถานการณ์และกระบวนการใช้สื่อเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง” มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจสถานการณ์ปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคของการใช้สื่อเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ศึกษาความพอใจและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างประเทศที่มีต่อสื่อที่ใช้ในการส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และเพื่อกำหนดกระบวนการใช้สื่อเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างตามแนวทางการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัย คือ การสำรวจเอกสาร การสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และแบบสอบถาม

ผลการวิจัย พบว่า สื่อที่ใช้ในการส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ได้แก่ สื่อมวลชนคือ วิทยุและโทรทัศน์ สื่อเฉพาะกิจคือ แผ่นพับ โปสเตอร์ และคู่มือนำเที่ยว สื่อบุคคล ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่และภาคเทศก์ สื่อกิจกรรมได้แก่ งานประเพณีประจำท้องถิ่น และการจัดนิทรรศการเสนอขายแหล่งท่องเที่ยว และสื่ออินเทอร์เน็ต ได้แก่ เว็บไซต์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และเว็บไซต์ของจังหวัด หน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการผลิตสื่อคือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย บริษัทนำเที่ยวและหน่วยงานใน ส่วนภูมิภาค โดยมีวัตถุประสงค์ในการใช้สื่อคือ เพื่อการโน้มน้าวใจให้มาท่องเที่ยว และให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งมักเป็นการประชาสัมพันธ์ในช่วงงานประเพณีและเทศกาลสำคัญ และเป็นการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเดิมที่เป็นที่รู้จักกันดีอยู่แล้ว ปัญหาของการใช้สื่อคือ ปัญหาด้านเนื้อหาสาระที่ปรากฏในสื่อ ช่องทางการแพร่กระจาย ความรวดเร็วในการเข้าถึง

ในการศึกษาความพึงพอใจและความต้องการของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อสื่อโทรทัศน์ นิตยสาร สื่อเฉพาะกิจ ได้แก่ แผ่นพับ คู่มือนำเที่ยว สื่ออินเทอร์เน็ต และสื่อบุคคล โดยนักท่องเที่ยวต่างประเทศให้ความสำคัญต่อคู่มือนำเที่ยวและอินเทอร์เน็ต ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจต่อสื่อโทรทัศน์ แผ่นพับและสื่อบุคคล แต่นักท่องเที่ยวยังไม่พึงพอใจต่อสื่อที่ได้รับเนื่องจากประสบปัญหาในการเข้าถึง ภาพในสื่อไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง ขาดเนื้อหาสำคัญ และจำนวนไม่เพียงพอ

กระบวนการใช้สื่อที่พึงประสงค์ในการส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง คือ การใช้สื่อเพื่อการสร้างภาพลักษณ์ใหม่ แก้ไขภาพลักษณ์เดิม โดยใช้สื่อโทรทัศน์ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับเส้นทางท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ โดยใช้สื่อ เฉพาะกิจและอินเทอร์เน็ต และใช้สื่อบุคคลในการสร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยว หน่วยงานที่ควรมีบทบาทสำคัญในการใช้สื่อเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง คือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และหน่วยงานในส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ รัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐในส่วนท้องถิ่น ควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว เส้นทางท่องเที่ยว และนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวใหม่ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้นด้วย

ABSTRACT

A research “ A Survey of Situation and Process of Media Use for Promoting Tourism Industry in Lower Northeastern Region ” propose to survey the current situation ,the problems and obstacles of media use for promoting tourism industry in Lower Northeastern region ,to study the satisfaction and requirement of Thai tourists and foreigner tourists regarding to the media used for promoting tourism industry in Lower Northeastern region and to determine the process of media use for promoting tourism industry in Lower Northeastern region according to the sustainable tourism policy . The research used the method of documentary research, focus group, In – depth Interview and survey.

It was found that the media that were used for promoting tourism industry in Lower Northeastern region are The mass media ;radio and television, specific media ;brochures, Posters and guide books, person ;the people in the area and guides, activities ;local festivals and exhibitions for presenting the tourism places and internet ; www.tat.or.th. The agencies who have the main character to produce the media are Tourism Authority of Thailand (TAT) , tourist agency and local agency . All of them used media for conciliating the people go to travel and use it for giving the information about that tourism places. But usually be the public relation in only big festival and become of presenting the old famous tourism places. The problems of media use are the content which appeared in the media, the way to get around the media, the swiftness of entering .

The study of satisfaction and requirement of the tourist found that the tourist finds satisfaction in television, magazine, specific media (brochures, guide books), Internet and person. By all of these the foreigner tourists give the importance to guide books and internet but Thai tourists are satisfied with television,

brochures and person. However, the tourists still were dissatisfied with that media because they had the problems in media reach, the pictures in the media were uninteresting, the lack of the content, and insufficiency.

The process of media use that suitable for promoting tourism industry in Lower Northeastern region is building new image process and correcting the old image. By using the media of television for giving the information about the way to travelling and the tourism places, use specific media, internet and person for making the tourist satisfied. The agencies who have to had the main character in using the media for promoting tourism industry in Lower Northeastern region are Tourism Authority of Thailand (TAT) and local agency. By all means, the government and local agencies ought to emphasize on improvement of potentiality of the tourism place, the way to travelling and to presenting the new tourism place to catch on.